

Predkladacia správa

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky predkladá návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh zákona“).

Dôvodom predloženia návrhu zákona je potreba odstránenia zostávajúcich nedostatkov vytýkaných Výborom expertov Rady Európy pre hodnotenie opatrení proti legalizácii príjmov z trestnej činnosti a financovaniu terorizmu Moneyval (ďalej len „Výbor Moneyval“), ktoré boli identifikované v rámci odporúčania FATF č. 10. Odporúčanie FATF č. 10, ktoré upravuje podmienky vykonávania starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, patrí medzi tzv. veľkú šesťku odporúčaní, ktoré sú považované za kľúčové, a preto sa na súlad s týmito odporúčaniami kladie veľký dôraz. Krajiny, ktoré majú pretrvávajúce nedostatky v týchto odporúčaníach, sú monitorované v rámci postupov na zlepšenie súladu (Compliance Enhancing Procedures – CEPs).

Slovenská republika v rámci procesu odstraňovania nedostatkov doteraz odstránila 13 nedostatkov z celkového počtu 20 podkritérií odporúčania FATF č. 10. V rámci konania CEPs, ktorý je vedený vo vzťahu k SR zo strany Výboru Moneyval, je SR zaviazaná preukázať ďalší pokrok v odstraňovaní zostávajúcich 7 podkritérií, a to do najbližšieho plenárneho zasadnutia Výboru Moneyval, ktorý sa bude konať 17. až 19. decembra 2025.

Neodstránenie nedostatkov vytýkaných Výborom Moneyval môže mať za následok uplatnenie sankčného režimu zo strany FATF voči Slovenskej republike s možným následným zaradením Slovenskej republiky na tzv. šedý zoznam („grey list“). Zaradenie krajiny na šedý zoznam znamená, okrem samotného negatívneho vplyvu na reputáciu krajiny, aj zvýšené kontroly zo strany medzinárodných inštitúcií, sťaženie vykonávania cezhraničných transakcií a zníženie schopnosti prilákať zahraničné investície. Zaradenie na šedý zoznam môže mať taktiež za následok, že ostatné krajiny zavedú vlastné obmedzenia alebo opatrenia zvýšenej povinnej starostlivosti vo vzťahu k finančným transakciám a klientom pochádzajúcim z krajiny zaradenej na šedom zozname.

V súvislosti s jedným podkritériom, ktoré má zároveň súvis s čl. 30 ods. 8 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015) v platnom znení, je zároveň vedené aj konanie zo strany Európskej komisie pod číslom INFR 2020/2227, kde zo strany SR bolo prisľúbené urýchlené odstránenie nesprávnej transpozície uvedeného článku smernice.

V súvislosti s konaním INFR 2020/2227 sa taktiež zavádza v zákone o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) podmienka bezúhonnosti pre konečného užívateľa výhod v prípade právnickej osoby oprávnenej vykonávať činnosti definované v § 9 písm. b) zákona č. 297/2008 Z. z. ako poskytovanie služieb správy majetku alebo služieb pre obchodné spoločnosti.

Ďalšie legislatívne úpravy boli vykonané v nadväznosti na zavedenie nového informačného systému Finančnej spravodajskej jednotky Prezídia Policajného zboru na prijímanie a analýzu neobvyklých obchodných operácií.

Návrh novely zákona č. 289/2016 Z. z. je reakciou na problémy aplikačnej praxe a prinesie zefektívnenie procesu správneho konania. Efektívnosť pri vykonávaní medzinárodných sankcií je jednou z kľúčových požiadaviek FATF štandardov v tejto oblasti.

Návrh novely zákona č. 272/2015 Z. z. o registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov priamo súvisí nie len s konaním INFR 2020/2227, v rámci ktorého je SR vytýkaná absencia informácií o konečných užívateľoch výhod (ďalej len „KUV“) zahraničných zvereneckých fondov v registri právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci (RPO), ktorý v SR plní funkciu centrálného registra KUV, ale aj s nevyhnutnou potrebou upraviť podmienky poskytovania údajov zo záznamu o KUV vedených v RPO osobám, ktoré preukážu oprávnený záujem, v súlade s článkom 74 smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1640 z 31. mája 2024 o mechanizmoch, ktoré majú členské štáty zaviesť na predchádzanie využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení smernica (EÚ) 2019/1937 a mení a zrušuje smernica (EÚ) 2015/849 v platnom znení, ktorý sa uplatňuje v členských štátoch od 10. júla 2025. Schválením návrhu zákona sa tak odstráni transpozičný deficit.

Návrh zákona je v súlade s Európskou chartou miestnej samosprávy.

Návrh zákona bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania, ktorého vyhodnotenie tvorí prílohu materiálu a predkladá sa bez rozporov.